

Бақара сураси, 191-оят

21:14 / 29.01.2018 6310

Уларни топган ерингизда қатл қилинг. Ва сизларни чиқарган жойдан уларни ҳам чиқаринг. Фитна қатлдан ёмонроқдир. Масжидул Ҳаром олдида сизга қарши урушмагунларича, унинг ичида улар билан урушманг. Агар сизлар билан урушсалар, бас, сиз ҳам улар билан урушинг. Кофирларнинг жазоси шундайдир. Бақара 191.

Мусулмонларга қарши уруш очганларни қаерда бўлса, ўша ерда ўлдиришга буюрилмоқда:

«Уларни топган ерингизда қатл қилинг. Ва сизларни чиқарган жойдан уларни ҳам чиқаринг».

Мусулмонлар ўзларини хор қилишга, камситишга йўл қўймайдилар. Ким уларга қарши уруш очса, урушадилар ва ким диёрларидан чиқарса, уларни ҳам ўша жойдан чиқарадилар.

Уруш ёмон нарса, лекин шароит мажбур қилгач, урушга кирмай, илож йўқ. Мусулмонларни урушга мажбур қиладиган энг муҳим омиллардан бири динларига монеълик қилинишидир. Кишиларни динидан қайтаришни Қуръони Карим «фитна» деб атайди ва уни одам ўлдиришдан ҳам ёмонроқ иш деб баҳолайди:

«Фитна қатлдан ёмонроқдир».

Инсон учун динидан қайтиш, диний амалларни бажаришдан бебаҳра бўлиш ўлимдан кўра ёмонроқдир. Исломда виждон эркинлигига шундай назар билан қаралади.

«Масжидул Ҳаром олдида сизга қарши урушмагунларича, унинг ичида улар билан урушманг. Агар сизлар билан урушсалар, бас, сиз ҳам улар билан урушинг. Кофирларнинг жазоси шундайдир».

Уруш ҳамма жойда ҳам мумкин эмас, хусусан, Масжидул Ҳаромда уруш қилиб бўлмайди. Ушбу мақомда Масжидул Ҳаром дейилганда, фақат Каъбаи Муаззама атрофидаги масжид тушунилмаслиги керак. Қуръони Каримда «Масжидул Ҳаром» ибораси бир неча маънода ишлатилади. Бу

оятда «ҳарам» маъносида келмоқда. Ҳарам эса Маккаи Мукаррама шаҳри атрофида белгиланган махсус чегара ила ўралган, шаҳар ва унинг атрофидаги маълум жойларни ўз ичига олган минтақадир.

Пайғамбаримиздан ривоят қилинган ҳадисда айтилишича, бу ҳудуд Аллоҳ таоло осмонлару ерни яратган кунда ҳаром қилинган. У Аллоҳнинг ҳурмати ила қиёмат кунигача ҳаромдир: дарахти кесилмайди, ўсимлиги юлинмайди, ҳайвонлари овланмайди ва уруш қилиб бўлмайди.

Бу ҳукм жоҳилият вақтида ҳам жорий қилинар эди. Бир-бирлари билан доимо уруш қилиб юрадиган араб қабилалари ҳам ҳарам ҳудудида ўз душманларини кўриб қолишса, унга тегишмас эди. Аммо мушриклар ушбу одатни бузиб, Набий алайҳиссалом бошчиликларидаги мусулмонлар умрага келганларида йўлларини тўсдилар. Улар билан урушмоқчи бўлдилар. Ўз-ўзидан «Бундай ҳолатда мусулмонлар нима қилишлари керак?» деган савол пайдо бўлди. Оятда ушбу саволга жавоб келмоқда.